

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2510

Vragen van de leden **Van Gerven** en **Leijten** (beiden SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat ziekenhuizen inspringen op cardiologische groeimarkt* (ingezonden 23 april 2013).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 5 juni 2013) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 2286

Vraag 1, 3, 5 en 8

Wat is uw reactie op het bericht dat ziekenhuizen inspringen op de cardiologische groeimarkt?¹

Is er volgens u een verband met het stijgend aantal vergunningen dat is afgegeven voor het plaatsen van een ICD? Heeft dat er iets mee te maken dat het plaatsen van een ICD lucratief is? Vindt u het wenselijk dat een stijgend aantal vergunningen gepaard gaat met het plaatsen van ICD's?

Vindt u het in het belang van de patiënt wanneer deze behandeld wordt omdat een ziekenhuis inspringt op een groeimarkt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Wat gaat u doen om de prikkel tot productie weg te nemen zodat de patiënt weer centraal komt te staan?

Antwoord 1, 3, 5 en 8

De suggestie die in uw vragen gewekt wordt, dat centraal implanteerbare cardioverter defibrillatoren (ICD's) zouden plaatsen omwille van financiële motieven, herken ik niet. Een toename van het aantal plaatsingen van ICD's is op voorhand niet bezwaarlijk, voor zover hiermee voldaan wordt aan een reële zorgbehoefte. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) stelt kostendekkende tarieven vast voor het plaatsen van ICD's. Overigens betreffen deze tarieven maximumtarieven. Zorgverzekeraars kunnen een lager tarief met zorgaanbieders overeenkomen. Ook is een belangrijke rol voor de zorgverzekeraars weggelegd als het gaat om keuzes ten aanzien van de inkoop van ICD-zorg. Dat zorgverzekeraars vanuit hun eigen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van zorg selectief inkopen, vind ik in dit verband een goede ontwikkeling.

¹ Ziekenhuis springt in op cardiologische groeimarkt, 19 april 2013, <http://www.skiper.nl/actueel/id14393-ziekenhuis-springt-in-op-cardiologische-groeimarkt.html>

Vraag 2

Wat is volgens u de reden dat het aantal ziekenhuizen dat implanteerbare cardiodefibrillatoren (ICD's) plaatst in de periode van 2005 tot 2010 is toegenomen van 15 naar 27 en dat het aantal geplaatste ICD's in diezelfde periode is verdrievoudigd? Zijn hier alleen medische redenen voor aan te wijzen of ziet u ook andere oorzaken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Het aantal ziekenhuizen dat een vergunning heeft voor het plaatsen van ICD's is in de periode van 2005 tot 2010 gestegen van 15 naar 27. Met deze uitbreiding werd beoogd tegemoet te komen aan een reële zorgbehoefte. Belangrijke oorzaken van de toename van het aantal ICD-implantaties zijn de verruiming van de indicatie, waardoor ICD's preventief kunnen worden geplaatst, en de toename van het aantal ICD-ervangingen. Vanzelfsprekend dient altijd een medische noodzaak ten grondslag te liggen aan het plaatsen van een ICD. De verruiming van de indicatiestelling is één van de projecten binnen het Convenant Gepast Gebruik. Nu er meer kennis en ervaring is opgedaan met het plaatsen van ICD's, wordt duidelijker hoe de indicatiestelling voor de ICD-zorg het beste ingevuld kan worden. In overleg met het College voor zorgverzekeringen (CVZ) heeft de beroepsgroep het initiatief genomen om een landelijk onderzoek te starten naar de plaatsbepaling van ICD's.

Vraag 4

Deelt u de mening dat aan het plaatsen van een ICD alleen medische noodzaak ten grondslag mag liggen? Bent van mening dat «inspringen op de cardiologische groeiemarkt» een goede medische reden is? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Ja, ik deel uw mening dat ICD's uitsluitend geplaatst mogen worden op grond van medische redenen. De medische (en organisatorische) voorwaarden, waaraan elk ICD implanterend centrum moet voldoen, zijn opgenomen in de richtlijnen voor ICD. Zie verder mijn antwoord op de vragen 1, 3, 5 en 8.

Vraag 6

Hoe reageert u op de stelling van DBC-Onderhoud dat «omdat een ICD extra risico's voor de patiënt kan betekenen en extra kosten meebrengt, het van belang is om de cijfers over deze ontwikkeling te kennen»?² Wat betekent dat voor uw handelen?

Antwoord 6

Uiteraard vereist een ICD-implantatie altijd een individuele afweging, gebaseerd op de richtlijnen voor ICD. Ik ben het eens met DBC-Onderhoud dat het van belang is om inzicht te krijgen in het gebruik van ICD's. De Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVVC) onderschrijft dit eveneens.

Vraag 7

Vindt u dit een goed voorbeeld hoe marktwerking de kosten in de zorg beteugelt en de patiënt dient? Of deelt u de mening dat productie gedreven zorg kwalijk is voor de patiënt en de zorgkosten onnodig opvoert? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7

In het algemeen vind ik het een goede ontwikkeling dat zorgverzekeraars in toenemende mate gebruik maken van hun bevoegdheden om de kwaliteit, betaalbaarheid en de toegankelijkheid van de zorg te waarborgen. Denk in dit verband aan selectieve inkoop en het stellen van nadere voorwaarden, zoals volumenormenten, die zorgverzekeraars bij de contractering van de ziekenhuizen, waaronder de ICD-centra, kunnen inzetten.

² DBC-trends, ICD's: te veel of terecht?, <http://www.dbconderhoud.nl/cardiologen-plaatsen-meer-lcd-s/menu-id-82>

Vraag 9

Heeft de ontwikkeling met betrekking tot het plaatsen van ICD's te maken met het feit dat deze behandeling uit de Wet bijzondere medische verrichtingen is gehaald? Dient niet tot een zekere planning te worden overgegaan uit oogpunt van kwaliteit en kostenbeheersing? Zo nee, hoe borgt u dan de kwaliteit?³

Antwoord 9

Het plaatsen van ICD's is op dit moment vergunningplichtig op grond van de Wet op bijzondere medische verrichtingen. Ingevolge het Besluit aanwijzing bijzondere medische verrichtingen 2007 is het verboden om zonder vergunning bijzondere interventies aan het hart uit te voeren. Hiertoe behoren onder meer alle invasieve ritmebehandelingen, waaronder het plaatsen van ICD's.

³ https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:PxS0EnT_XVoJ:www.nvvc.nl/UserFiles/wbmv_brief.pdf+icd+and+wbm&hl=nl&gl=nl&pid=bl&srcid=ADGEESjP4IxserGILH4i2jDHgCjic3FhmJidcyw4EPiAnvqPkF4tLm0lt1nRe-6k3KOofQ5GENP09LIMsmz4LjsE4VDpp0DO5THwY3Nalf2Byj6Jak-cw2kATZ2xN0Ato8FEN43ouYVO&sig=AHIEtbRIT6px8e4F_yw2MNCrTdlz_3duEg